

Dosarul nr. 2ra-1723/21

Prima instanță - (Judecătoria Cimișlia, sediul central) jud: D. Cherdivară
Instanța de apel - (Curtea de Apel Comrat) jud: D. Fugenjo, L. Caraianu, A. Mironov

ÎNCHEIERE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Capsamun împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Depoul de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filiala Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și repararea prejudiciul moral,

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 6 septembrie 2017, Nina Capsamun a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Depoul de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova” solicitând (vol. I, f.d.1-4, 213):

- anularea ordinului 162 din 29 august 2017 „Cu privire la concediere în legătură cu reducerea statelor de personal”;
- restabilirea la locul de muncă în funcția deținută anterior;
- încasarea salariului în mărime de 93 435,10 lei pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă;
- încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a activat la Depoul de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filiala ÎS „Calea Ferată Moldova” începând cu data de 10 martie 1978, iar la 29 august 2017 a fost eliberată din serviciu, în rezultatul emiterii ordinului de concediere, în baza art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, în legătură cu reducerea statelor de personal.

Reclamanta consideră ordinul de concediere drept neîntemeiat și ilegal, invocând că, de fapt, temei pentru reducerea statelor de personal și, drept urmare, concedierea sa, a servit motivul că ea anterior s-a adresat cu acțiune în judecată

împotriva angajatorului pentru neachitarea la timp a salariului, iar prin hotărârea instanței judecătorești au fost achitate toate restanțele.

A menționat că în temeiul art. 183 alin. (2) lit. 1) din Codul muncii, ea are dreptul preferențial la lucru în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal (salariații cărora le-au rămas cel mult 5 ani la stabilirea pensiei pentru limita de vârstă).

A remarcat că cererea administrației întreprinderii pârâte nr.1530 din 29 iunie 2017 adresată comitetului sindical al întreprinderii de a primi acordul de concediere a sa, conform ședinței comitetului sindical din 4 iulie 2017, a fost respinsă.

Pentru soluționarea pe cale extrajudiciară a litigiului, reclamanta s-a adresat cu cerere prealabilă către angajator, însă nu a primit nici un răspuns.

Prin hotărârea din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nina Capsamun împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Depoul de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și repararea prejudiciul moral.

La 26 iunie 2019, Nina Capsamun a contestat cu apel hotărârii din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul declarat de Nina Capsamun.

S-a casat hotărârea din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis cererea reprezentantului apelantei Nina Capsamun, avocatul Vladislav Berezovschi, de renunțare parțială la acțiune, la pretenția în partea restabilirii în funcția deținută, cu încetarea în această parte a procesului.

S-a explicat apelantei Nina Capsamun că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nina Capsamun împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Depoul de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

S-a anulat ordinul de eliberare nr.162 din 29 august 2017, privind concedierea în legătură cu reducerea statelor de personal.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul Ninei Capsamun suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul Ninei Capsamun salariul pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci pentru perioada 29 august 2017 – 4 august 2020, în sumă de 105 823 de lei.

În partea încasării unui salariu mediu în mărime de 2 972,20 lei, decizia se execută imediat.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul Ninei Capsamun suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea deciziei, Colegiul instanței de apel a conchis că, prima instanță în mod eronat a reținut faptul că „angajatorul a respectat procedura de notificare a

organului sindical din cadrul unității” și, deși organului sindical al Depoului de Vagoane Frigorifere Basarabeasca filială a ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost expediată cerere cu privire la darea acordului preliminar scris cu privire la eliberarea din funcție a Ninei Capsamun, totuși angajatorul nu a respectat prevederile legale stipulate expres în art. 87 alin. (2) și (3) din Codul muncii în vigoare la data apariției litigiului.

Referitor la cererea de renunțare la pretenția privind restabilirea în funcția anterior deținută, Colegiul a constatat că, conform ordinului nr. 459/DRU din 4 august 2020, Nina Capsamun a fost angajată în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova” pentru o perioadă determinată, de la 4 august 2020 până la 3 august 2021.

Astfel, Colegiul instanței de apel a reținut că în rezultatul anulării ordinului de concediere, sunt întemeiate solicitările cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

La 6 septembrie 2021, prin intermediul poștei (vol. II, f.d.155), ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a exprimat dezacordul cu soluția instanței de apel, invocând că decizia este neîntemeiată și contrară materialelor cauzei, iar suportul probatoriu pe care instanța și-a întemeiat concluziile este lipsit de relevanță și nu putea fi pus de instanță la baza deciziei emise.

Consideră că argumentul despre faptul că organul sindical din cadrul unității nu a dat acordul la concedierea intimă, nu poate constitui un motiv temeinic privind exercitarea dreptului angajatorului de a reduce numărul de personal sau de a desface contractul individual de muncă încheiat cu salariatul, membru al unui organ sindical, fără acordul organelor sindicale corespunzătoare și nu poate fi considerată o măsură necesară și nici proporțională într-o societate democratică.

A susținut că instanța de apel, nu a reținut și nici nu a dat apreciere faptului că, în situația în care locul de muncă ocupat de funcționarul sindical este desființat, se constată că, în acest caz, dispar în mod automat și atribuțiile aferente aceluși post, astfel încât salariatul, lider de sindicat nu mai are cum să presteze activitate pentru angajator. Obligarea angajatorului de a menține un salariat care nu mai prestează muncă, dar căruia trebuie să-i plătească salariu și alte drepturi de natură salarială în baza unui contract de muncă activ ar fi de natură să afecteze dreptul de proprietate al angajatorului.

A reținut că, la materialele cauzei sunt anexate probe care confirmă că, conducerea Depoului de Vagoane Frigorifere Basarabeasca - filială ÎS „Calea Ferată din Moldova”, s-a adresat cu solicitare organului sindical din unitate privind acordul la concedierea salariatei Nina Capsamun, însă organul sindical din unitate, nu a prezentat un răspuns concret, ci doar un procesul-verbal (nr.37 din 04.07.2017), care indică că propunerea privind concedierea este respinsă, or, conform prevederilor art. 87 alin. (4) din Codul muncii, organele sindicale (organizatorii sindicali) indicate la alin. (1)-(3) își vor comunica acordul sau dezacordul (opinia consultativă) argumentat în scris privind concedierea

salariatului în termen de 10 zile lucrătoare de la data solicitării acordului (opinie consultative) de către angajator, în cazul în care răspunsul nu a fost primit de angajator în acest termen, acordul (comunicarea opiniei consultative) a organului respectiv se prezumă.

A remarcat că, și Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.158 din 22.06.1982 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, stabilește doar obligația angajatorului de a notifica și, respectiv, de a consulta reprezentanții salariaților în cazul concedierii salariaților.

În acest context, a invocat că instanța de apel, nu a intrat în esența cazului litigios, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, eronat a interpretat legea dând o soluție.

Totodată, a remarcat că instanța de apel, contrar prevederilor legale, a dispus obligarea încasării din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a unui salariu mediu în mărime de 2 972,20 de lei, pentru executarea imediat a deciziei, fără a determina faptul că, aceasta este angajată și activează în funcția de Nod Feroviar Basarabeasca, fapt confirmat prin Ordinul nr.459 din 4 august 2020.

Astfel, instanța de apel, nejustificat a dispus încasarea unui salariu mediu în mărime de 2 972,20 de lei, pentru executarea imediată a deciziei, or, art. 256 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă prevede expres că, „Urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata: unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, în cazul reintegrării în serviciu.

Întrucât, Nina Capsamun nu a solicitat reintegrarea sa în serviciu, instanța de apel și-a depășit astfel atribuțiile, încălcând grav prevederile legale în vigoare, or, art. 240 alin.(3) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant .

De asemenea, consideră că prin dispunerea încasarea unui salariu pentru reintegrarea în serviciu a intimatei, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 90 din Codul muncii și art. 256 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

În concluzie, a susținut că instanța de apel nu a cercetat și nu a dat apreciere probelor anexate la materialele cauzei, care confirmă legalitatea concedierii intimatei, pe când, prima instanță a verificat și a apreciat probele prezentate sub toate aspectele, le-a dat o apreciere corectă și legală, iar ca rezultat, a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul constată că recursul împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost declarat în termen, la 6 septembrie 2021 (vol. II, f.d.155), având în vedere că copia deciziei expediată părților la 6 august 2021, a fost recepționată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 12 august 2021 (vol. II, f.d.140).

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu

înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 15 octombrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimății prin poștă copia cererii de recurs depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Intimății i-a fost explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat. Însă, până la data examinării admisibilității acestuia, Nina Capsamun nu a depus referință prin care să-și expună poziția.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs,

întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari